

Vilniaus Barboros Radvilaitės progimnazija

Kaip būti saugiu suaugusiu

Lankstinukas tėvams ir mokytojams:

Kaip atpažinti ir stabdyti smurtą bei
padėti smurtą patyrusiam vaikui?

Parengė:

Vilniaus Barboros Radvilaitės psichologė Gintarė Mameniškytė

2026

Apie ką šis lankstinukas?

Nuo pat mažens vaikai kas dieną susiduria su naujomis situacijomis, žmonėmis ir aplinka. Pradedant gydymo įstaigomis, darželiu, mokykla, stovyklomis, būreliais, laisvo laiko leidimu už saugaus namų prieglobsčio, augdami vaikai tyrinėja pasaulį vis dažniau savarankiškai. Dėl to kyla vis didesnė tikimybė susidurti su įvairiomis situacijomis, kurios gali gąsdinti. Svarbu, kad vaikai nuo mažens būtų mokomi atpažinti nesaugias situacijas, tinkamai jose reaguoti ir nebijotų apie jas pranešti.

Šiame lankstinuke rasite informaciją, kuri padės Jums geriau suprasti, kas yra smurtas. Kokios rūšys ir ypatumai supa įvairius smurto atvejus. Taip pat susipažinsite, kaip atpažinti galimai smurtą patyrusį vaiką, rasite rekomendacijų, kaip reaguoti, jei Jūsų vaikas grįžęs namo pasako, kad patyrė smurtą.

Turinys

01

Smurtas

04

1.1 Smurto rūšys

05

1.2 Pavojai internete

06

02

Smurto požymiai

07

2.1 Kaip atpažinti smurtą patyrusį vaiką?

07

2.2 Kaip atpažinti seksualinį smurtą patyrusį vaiką?

08

03

Reagavimo būdai

09

3.1 Kaip reaguoti vaikui pasakojant apie patirtą smurtą?

09

3.2 Kaip išbūti pokalbyje apie smurtą?

11

3.3 VBRP reagavimo į smurtą prieš vaikus algoritmas

12

04

Pagalbos galimybės

14

Kas yra smurtas?

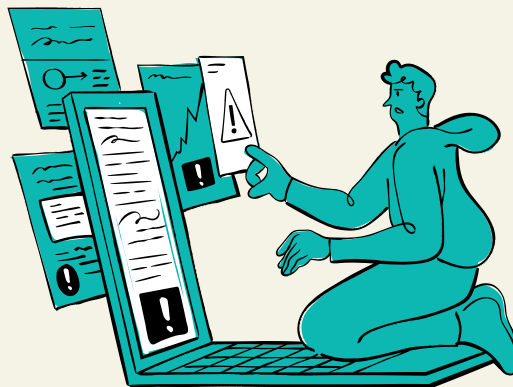
Smurtas - tai visos netinkamo fizinio, psichologinio ir seksualinio elgesio atmainos, kurios sukelia arba gali sukelti žalą vaiko sveikatai, raidai ir orumui (PSO).

Su smurtu vaikai gali susidurti įvairioje aplinkoje: namuose, švietimo įstaigoje, gatvėje, virtualioje aplinkoje. Vaikai smurtą gali patirti iš kitų vaikų/paauglių arba suaugusių.

Lietuvoje smurtas prieš vaikus yra griežtai draudžiamas ir reglamentuojamas Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu.

Lietuvoje Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos užsakyto tyrimo duomenys rodo, kad 2024 m. Lietuvoje užfiksuota daugiau nei 3 tūkst. smurto prieš vaikus atvejų.

Tai reiškia, kad
**kasdien nuo smurto nukenčia
apie 9 vaikus!!!**

Taigi, smurto prieš vaikus problema Lietuvoje yra labai aktuali ir sisteminė. Siekiant pasirūpinti, kad vaikai augtų saugioje aplinkoje, apsupti “saugių suaugusių” svarbu, kad žmonės gebėtų atpažinti smurtą, taip pat savo netinkamą elgesį, kuris gali žaloti vaiką bei atpažinti smurtą patyrusius vaikus ir jiems tinkamai padėti.

Smurto rūšys

Rūšis	Kas tai?	Elgesio pavyzdžiai
Fizinis smurtas	Neatsitiktiniai ir sąmoningi veiksmai su vaiku, kurie jam sukelia skausmą ir/ar gali sukelti sveikatos ir vystymosi sunkumų.	Mušimas, stumdymas, spardymas, deginimas, „auklėjimas diržu“, smauginimas, žnaibymas, uždarymas tamsiose patalpose, darbo skyrimas ne pagal jo jėgas ir kt.
Psichologinis smurtas	Tyčinis ir nuolatinis vaiko kompetencijos ir savęs vertinimo griovimas ar stiprus trikdymas.	Žeminimas, atstūmimas, ignoravimas, grasinimas, ilgalaikis draudimas bendrauti su bendraamžiais, patyčios, vartymas iš namų, šaukimas ir kt.
Seksualinis smurtas	Žmogaus veiksmai raidos požiūriu nesubrendusio vaiko atžvilgiu, sekiant patirti seksualinį pasitenkinimą ar finansinį atlygį.	Su prisilietimu - bet koks lytinis santykiavimas, vaiko lietimasis, glostymas, būčiavimas ir kt. siekiant lytinės aistros. Be prisilietimo - intymių kūno vietų rodymas, skatinimas žiūrėti arba kurti pornografinius filmus, vertimas užsiimti prostitucija ir kt.
Nepriežiūra	Ilgalaikis fizinių, psichinių ir socialinių poreikių nepatenkinimas, dėl kuo kyla grėsmė visavertei vaiko raidai ir funkcionavimui.	Nepakankamas maitinimas, oro sąlygoms tinkamų drabužių neturėjimas, nehygieniška/nesaugi namų aplinka, ilgalaikis palikimas vieno namuose, nesidomėjimas vaiko veiklomis, jausmais, poreikiais ir kt.

Psichologinis smurtas dažniausiai lydi visas kitas smurto formas. Patirdami bet kokio pobūdžio smurtą, vaikai neretai susiduria su grasinimais niekam apie tai neprasitarti, yra kaltinami esą patys išprovokavo tokį smurtautojo elgesį ir verčiami jaustis atsakingi už patirtą skriaudą.

Visos smurto rūšys daro ilgalaikę neigiamą įtaką vaiko raidai ir psichologinei gerovei!!!

Pavojai internete

Skaitmeninėje erdvėje vaikai taip pat gali patirti įvairių smurto formų – patyčias, grasinimus, seksualinį viliojimą, netinkamo turinio siuntimą ar spaudimą dalintis asmenine informacija ir nuotraukomis.

Svarbu, kad suaugusieji auginantys arba dirbantys su vaikais domėtųsi vaiko veikla internete, kalbėtųsi apie saugų elgesį socialiniuose tinkluose, žaidimų platformose ir kurtų aplinką, kurioje vaikas nebijotų pasipasakoti apie nemalonus ar gąsdinančias patirtis.

Vaikams turėtų būti prieinami tik saugūs išmanieji įrenginiai su įdiegtais **tėvų kontrolės įrankiais**. Šie nustatymai padeda kontroliuoti, ką vaikas mato internete. Apie juos daugiau informacijos galite rasti:

- www.e-etika.lt
- www.draugiskasinternetes.lt
- www.svarusinternetes.lt

Ką svarbu aptarti su vaikais apie naudojimąsi internetu:

- **Saugaus turinio svarba**
Tėvų kontrolė gali padėti filtruoti vaiko išmaniajame įrenginyje matomą turinį, tačiau svarbu neužmiršti, kad vaikai gali turėti prieigą prie kitų išmaniųjų įrenginių, kuriuose tokia kontrolė nėra taikoma. Dėl to svarbu vaikams paaiškinti, koks turinys internete jų amžiui yra netinkamas.
- **Bendravimas su nepažįstamaisiais**
Svarbu aptarti, bendravimo su nepažįstamaisiais internete ypatumus (netikras paskyras, galimybę užblokuoti, pranešti apie netinkamą elgesį) ir grėsmes (sukčius, seksualinį viliojimą, patyčias, nepageidaujamas žinutes ir pan.)
- **Asmeninis turinys**
Svarbu įvardinti, kiek ir kokio asmeninio turinio yra saugu viešinti (asmeninės informacijos, nuotraukų, vaizdo įrašų ir pan.)
- **Reagavimas į netinkamą turinį**
Svarbu aiškintis, kaip vaikas turėtų reaguoti susidūręs su netinkamu turiniu internete (kuris trikdo, neramina ar gąsdina). Drasinkite vaiką tokiose situacijose kreiptis pagalbos.

Kaip atpažinti smurtą patyrusį vaiką?

Apie patirtą smurtą vaikai gali **pranešti tiesiogiai** įvardindami. Vis dėlto neretai dėl didelės baimės, gėdos, nesupratimo, kad tai kas vyksta yra netinkamas elgesys, nežinojimo kaip ar kam apie tai pasakyti arba ankstesnių neigiamų patirčių su suaugusiais, kurie jais nepatikėjo, vaikai apie patirtą smurtą praneša **netiesioginiu būdu**.

Jie tai gali išreikšti per piešinius, žaidimus, rašinius, kuriuose atsispindi baimė, skausmas, agresija ar seksualizuotas turinys. Kartais vaikas gali kalbėti tarsi apie kitą žmogų, juokais užsiminti apie skaudžias patirtis ar žaidimuose atkartoti situacijas, kurių pats tiesiogiai neįvardija.

Taip pat vaiko patirtą smurtą **galima atpažinti ir iš vaiko elgesio, savijautos ir išvaizdos**.

Galimi požymiai:

- **Fiziniai požymiai**

Ant vaiko kūno matomos mėlynės, nudeginimai, įdrėskimai, nubrozdinimai, kraujosruvos, kaulų lūžiai ir kitos fizinės traumos, kurių pobūdžio, lokalizacijos ar pasikartojimo neįmanoma paaiškinti nelaimingais ar netyčiais susižalojimais. Vaikas gali siekti šias traumas slėpti po drabužiais, papuošalais arba bandyti jas paaiškinti išgalvotomis, realybės neatitinkančiomis istorijomis.
- **Pasikeitusi emocinė savijauta**

Vaikas pradeda jausti nerimą, baimę prieš einant į tam tikrą vietą (mokyklą, burelį, parduotuvę, draugo/šeimoms nario namus), kuri susijusi su patirtu smurtu. Atrodo labiau atsiribojęs, prislėgtas, tylus.
- **Pasikeitęs elgesys**

Prievartą patyrusio vaiko elgesys gali tapti neįprastas ir nebūdingas jo charakteriui. Pavyzdžiui, anksčiau labai bendraujantis ir atviras vaikas gali atsiriboti nuo aplinkinių bei užsisklęsti. Malonus ir ramus vaikas gali pradėti elgtis pernelyg agresyviai, atsikalbinėti, nesilaikyti taisyklių, o drąsus, gebantis apginti savo nuomonę vaikas – tapti labai nuolankus, nusileidžiantis. Vaikas gali pradėti vengti anksčiau mylėtų vietų/situacijų/žmonių, kurie susiję su patirtu smurtu.
- **Žemas pasitikėjimas savimi**

Vaikas gali nuolat abejoti savimi, bijoti suklysti ir vengti reikšti savo nuomonę. Siekti nuolatinės paramos ir pagalbos atliekant elementarias užduotis.
- **Kalbos sutrikimai**

Vaikas gali pradėti mikčioti, kalbėti tyliau arba sunkiau reikšti savo mintis nei anksčiau. Kartais vaikai patyrę prievartą iš vis atsisako arba nustoja kalbėti.
- **Mokymosi sunkumai**

Dėl patiriamo streso vaikui gali būti sunku susikaupti ir įsiminti informaciją, nelieta motyvacijos išlaikyti ankstesnius mokymosi rezultatus.
- **Kūno negalavimai**

Vaikas gali dažnai skųstis galvos, pilvo ar kitais skausmais, nors medicininiai tyrimai nerodo aiškios priežasties. Svarbu atkreipti dėmesį, kad tai nėra simuliaciją ir vaiko siekis išvengti savo atsakomybių (mokyklos, namų darbų ir pan.), tai yra patiriamo streso, baimės, nerimo sukelti realūs skausmai.
- **Nevalingas tuštinimasis ir šlapinimasis**

Vaikui gali pasireikšti tuštinimasis ir šlapinimasis kontrolės sunkumų, nors anksčiau jis gebėjo šiuos procesus kontroliuoti.

Kaip atpažinti seksualinį smurtą patyrusį vaiką?

Vaikai patyrę arba patiriantys seksualinį išnaudojimą gali rodyti visus anksčiau minėtus smurtą patyrusiam vaikui būdingus požymius. Vis dėlto seksualinis smurtas gali sukelti daugiau elgesio pokyčių.

Specifiniai seksualinės prievartos požymiai:

- **Seksualinio pobūdžio elgesys**
Tai vaiko amžiaus neatitinkantis elgesys, kuris gali pasireikšti netikėtais seksualizuotais veiksmais ar žaidimais, kurie nėra būdingi jo raidos etapui. Vaikas taip pat gali vartoti seksualinio pobūdžio žodžius ar imituoti elgesį, kurio paprastai tokio amžiaus vaikai nežino.
- **Žinios apie lytinius santykius**
Vaikas gali detalai kalbėti apie seksualinį elgesį ar kūno intymumą, nors tokios informacijos įgyti neturėjo nei mokykloje, nei namuose. Tokios žinios dažnai neatitinka vaiko brandos ir socialinės aplinkos.
- **Vieša masturbacija**
Vaikas gali dažnai ar demonstratyviai liesti savo intymias kūno vietas viešose vietose, nepaisant aplinkos ar situacijos. Toks elgesys gali būti susijęs ne su smalsumu, juoku, o su patirtu netinkamu seksualiniu poveikiu.
- **Seksualinis elgesys**
Vaikas gali siekti dėmesio, artumo ar pripažinimo naudodamas seksualizuotus veiksmus ar kalbą. Vaikui gali būti sunku kurti saugius ir amžių atitinkančius santykius kitais būdais.
- **Fizinio kontakto vengimas**
Vaikas gali pradėti vengti bet kokio prisilietimo – apkabinimų, rankos padėjimo ant peties, sodinimo ant kelių. Netikėtai ar nepageidaujamai liečiamas vaikas gali įsitempti, sustingti ar patirti panikos priepuolį. Taip pat gali vengti persirengti kitų žmonių akivaizdoje, dėvėti daugiau drabužių sluoksnių net ir esant šiltam orui, taip siekdamas paslėpti kuo didesnę kūno dalį.

LABAI SVARBU!

Vaikai nėra linkę meluoti apie patirtą smurtą!

Kartais suaugusiems gali atrodyti, kad vaikai fantazuoja, meluoja, nesupranta, ką sako, pranešdami apie kito žmogaus netinkamą elgesį su jais, ypač apie seksualinį išnaudojimą.

Vis dėlto labai natūrali žmogaus pirmoji reakcija - neigimas (mintis - „to negali būti“) gali labai apsunkinti pokalbį su smurtą patyrusiu vaiku. Pirmoji suaugusiojo reakcija į pastebėtus vaiko elgesio pokyčius ar vaiko atskleistą informaciją apie patirtą smurtą yra labai svarbi. Nuo jos gali priklausyti, ar pavyks išsiaiškinti, kas įvyko, sustabdyti smurto pasikartojimą ir užtikrinti vaikui reikalingą pagalbą.

Ką daryti pastebėjus pokyčius vaiko elgesyje, kurie galimai susiję su patirtu smurtu?

Pastebėjus požymius, kad vaikas galimai patiria kokio nors pobūdžio smurtą, svarbu:

Pasižymėti pastebėtus požymius

Jeigu kyla abejonių, ką šie požymiai gali reikšti, galite pasitarti su kitu asmeniu ar specialistais (pavyzdžiui, „Tėvų linijos“ konsultantais tel. 8 800 90012, Vaiko teisių apsaugos specialistais tel. 0 800 10 800 arba vaiko mokykloje dirbančiais specialistais – psichologu ar socialiniu pedagogu).

Kalbėtis su vaiku

Pasidomėkite apie jam kylančius sunkumus, nerimą, galimas elgesio pokyčių priežastis (rekomendacijos kaip tinkamai kalbėti su vaiku patyrusiu smurtą pateiktos žemiau).

Kaip reaguoti, kai vaikas pradeda pasakoti apie patirtą smurtą?

Patiriant stresą ar stiprias emocijas, žmonės dažnai ima veikti automatiškai – tampa sunkiau ramiai mąstyti ir kontroliuoti savo reakcijas. Todėl, išgirdus apie vaiko patirtą smurtą, suaugusiam žmogui svarbu pasirūpinti savo emocine būsena, kad reakcija nebūtų vaiką žalojanti, gąsdinanti ir neskatintų jo vengti tolimesnės pagalbos.

Jei vaikas papasakojo apie patirtą smurtą, pokalbio metu su juo, svarbu:

Pasistengti išlikti ramiu

Ši žinia gali kelti labai įvairius jausmus: neigimą, baimę, pyktį, neviltį, šoką ir pan. Vis dėlto labai emocinga tėvų/mokytojų reakcija gali vaiką išgąsdinti, didinti kaltės, gėdos jausmus, kurie neretai kyla vaikui pasakojant apie netinkamą elgesį. Dėl to labai svarbu gebėti suvaldyti savo reakciją prie vaiko.

Kalbėti vaikui suprantamais žodžiais

Paskatinkite vaiką atsiverti naudodami apibendrintas frazes: „Papasakok man daugiau“, „Kas vyko toliau?“, „Suprantu, kad apie tai pasakoti tau yra sunku, tačiau man svarbu žinoti, kas įvyko, kad galėčiau tau padėti.“

Parodykite, kad vaiką išgirdote pakartodami jo žodžius, tačiau venkite klausimų, kurie nuspėja konkrečias detales/įvykius (pavyzdžiui, vietoj „Ar jis lietė tavo intymias kūno dalis?“, geriau klausti „Ar gali parodyti kur tave lietė?“).

-

Išreikšti rūpestį

Atkreipkite dėmesį į savo balso toną. Labai svarbu, kad jūsų balse nebūtų pykčio ir kaltinimo. Klausimai kaip „Kodėl anksčiau man nieko apie tai nesakei?“ nėra tinkami. Geriau sakyti: „Aš galiu tik įsivaizduoti, kaip tau buvo sunku su šia paslaptimi būti vienam.“
-

Nuraminti ir parodyti, kad tiki

Vaikai ir paaugliai labai retai meluoja apie prievartą. Jiems pasakoti apie patirtą smurtą gali būti labai sunku, todėl svarbu juos padrąsinti su frazėmis: „Tu pasielgėsi teisingai, kad man pasakei“, „Tai ne tavo kaltė“, „Tu nepadarei nieko blogo“, „Niekas neturi teisės su tavimi elgtis taip, kad keltų skausmą“, „Pasirūpinsiu tavo saugumu“.
-

Išklausyti ir nespaušti

Tiek vaikai, tiek suaugę žmonės patyrę traumas gali tiksliai neprisiminti konkrečių detalių iš karto. Datos, laikas, įvykiai gali pasakojimo metu painiotis. Tai nereiškia, kad vaikas meluoja ar išsigalvoja įvykius. Jeigu vaikas pirmo pokalbio metu nėra linkęs atskleisti visų detalių, nespauškite. Primygtinai klausinėdami vaiko apie įvykių detales ar įvardindami, kur vaiko pasakojimas susikerta su realybe, galite paskatinti vaiką užsisklęsti, paneigti patirtą smurtą dėl baimės, kad bus apkaltintas melu.
-

Informuoti vaiką apie tolimesnius žingsnius

Svarbu įvardinti vaikui konkrečius veiksmus, kurių imsite jo saugumui užtikrinti. Net jei turite abejonių apie vaiko pasakojimą, svarbu pokalbio metu parodyti, kad į tai ką pasakoja vaikas reaguojate rimtai. Pagalvokite, kaip galite apsaugoti vaiką nuo smurto pasikartojimo. Jeigu nežinote, ką reikėtų daryti toliau, patikinkite vaiką pasakydami: „Tu pasielgei teisingai, kad man papasakojai. Dabar turiu pagalvoti, kaip pasirūpinti, kad būtum saugus.“

Sužinojus apie smurtą prieš vaiką

Po pokalbio, kurio metu vaikas įvardina, kad patyrė smurtą, svarbu:

-

Pasirūpinti vaiko saugumu

Nebeleisti vaikui lankytis arba eiti vienam į tą vietą, kur galimai smurtauojama, kol nebūsate užtikrinti, kad jam ten yra saugu.
-

Pranešti apie smurtą

Pranešti apie smurtą prieš vaiką savo gyvenamosios vietos policijos komisariatui (kai reikia skubios pagalbos dėl sužalojimų, skambinti 112) ir/arba Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos skyriui (kontaktus rasite internetiniame puslapyje vaikoteises.lt).
-

Pasirūpinti vaiko psichologine gerove

Bet kokia smurto forma gali sukelti vaikui stiprių emocinių išgyvenimų, nesaugumo jausmą ir ilgalaikių psichologinių pasekmių. Todėl svarbu kuo anksčiau kreiptis į specialistus, kad vaikui būtų suteikta profesionali psichologinė pagalba, padedanti jaustis saugiau, suprasti savo išgyvenimus ir lengviau įveikti patirtą traumą.

Kaip išbūti pokalbyje apie smurtą?

Pokalbis apie vaiko patirtą smurtą gali būti sudėtingas ir sukeliantis įvairius jausmus suaugusiam. Priklausomai nuo ankstesnių žmogaus patirčių su smurtu, jis gali sukelti įvairius skausmingus prisiminimus.

Kad pokalbis būtų produktyvus ir būtų lengviau sureguliuoti savo emocijas:

- **Įvertinkite savo pasiruošimą pokalbiui** Apsvarstykite, ar tą akimirką jaučiatės pakankamai pasiruošę sudėtingam pokalbiui. Jeigu jaučiatės pavargę, sergate ar patiriate didelį stresą ir nesate pilnai pasiruošę išklausti ir padėti vaikui, o artimiausiu metu negresia smurto pasikartojimas, įvardinkite vaikui, kad šiuo metu neturite resursų jam padėti. Susitarkite tikslų laiką artimiausiu metu, kada galėsite kartu atsisėsti ir esamą situaciją išsamiai aptarti.
- **Sekite savo emocijas pokalbio metu** Pokalbio metu sekite savo emocijų termometrą. Jeigu jaučiate, kad pokalbis jums tą akimirką kelia per daug emocijų, sunku susikaupti ir išlikti ramiu, padarykite pertrauką. Įvardinkite vaikui, kad jums svarbu išklausti jo pasakojimą, tačiau reikia minutėlės. Įvardinkite: „Šiuo metu esu labai piktas/išsigandęs/sunerimęs. Padarome 15 minučių pertrauką nusiramimui?“.
- **Naudokite nusiramimo būdus** Sukilus stiprioms emocijoms gali padėti: atsitraukimas į kitą kambarį, tris kartus giliai įkvėpti ir iškvėpti, lėtai ir giliai kvėpuojant suskaičiuoti iki 10, „išsiventiliavimas“ - pasikalbėjimas su patikimu žmogumi arba specialistu (pvz., Tėvų linijos konsultantu) apie tai kas vyksta.

Ne visada suaugusiesiems pokalbio apie vaiko patirtą smurtą metu pavyksta suvaldyti savo emocijas, todėl jų reakcija gali būti netinkama. Tokia suaugusiojo reakcija vaikui gali sukelti įvairių jausmų – baimę, gėdą ar kaltę, dėl kurių jis gali nebenorėti kalbėti apie patirtį, užsisklęsti ar net paneigti anksčiau pasakytus dalykus.

Jeigu jūsų reakcija buvo netinkama, svarbu siekti susigrąžinti vaiko pasitikėjimą ir paskatinti jį vėl jaustis saugiai kalbant apie savo išgyvenimus. Tam gali padėti keli svarbūs žingsniai:

- Pirmi inicijuokite pokalbį.
- Įvardinkite vaikui, koks jūsų elgesys buvo netinkamas.
- Atsiprašykite.
- Padėkite vaikui įvardinti pokalbio metu kilusius jausmus.
- Susitarkite, kaip bandysite išvengti netinkamo elgesio pasikartojimo ateityje.

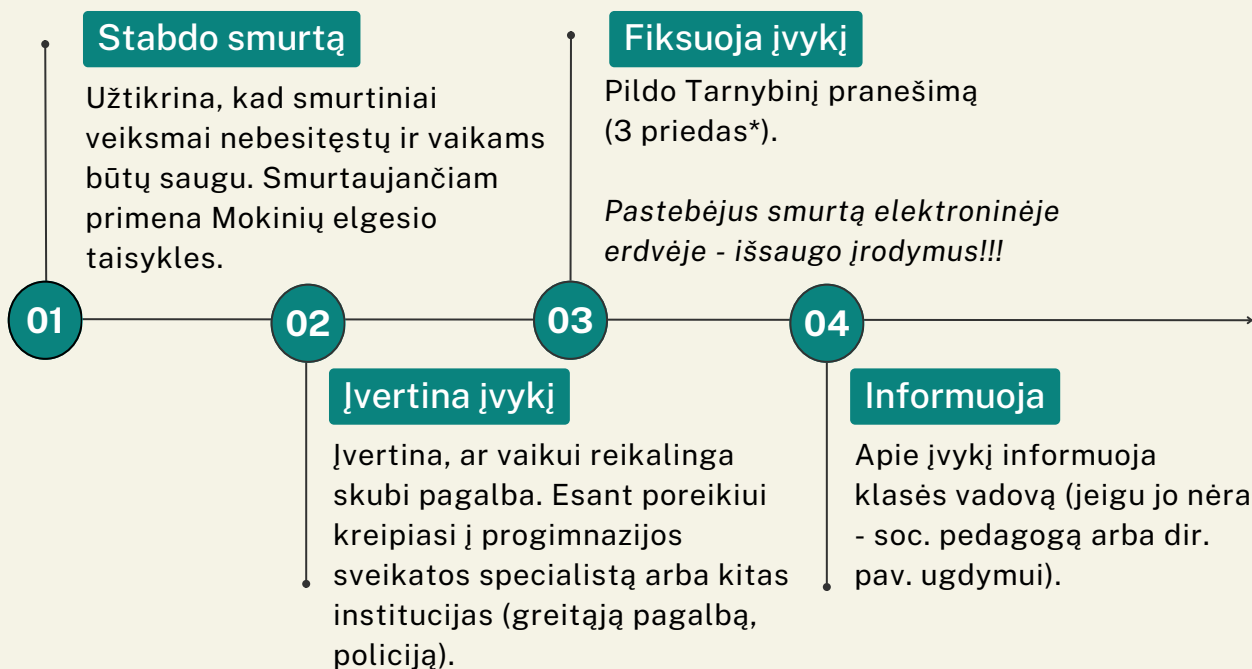
PAVYZDYS

„Aš noriu su tavimi pasikalbėti apie tai kas įvyko vakar. Aš buvau neteisis ir neturėjau ant tavęs šaukti. Atsiprašu už tokį elgesį. Mūsų pokalbis vakar mane labai išgąsdino ir aš nesusilaikiau. Manau, tokiu savo elgesiu galėjau išgąsdinti ir tave. Tai, apie ką kalbėjome vakar, yra labai svarbu ir noriu mūsų pokalbį pratęsti. Pažadu ant tavęs nebešauksiu, o išklausysiu ir rasime sprendimus, kaip užtikrinti, kad tau būtų saugu. Jeigu matysiu, kad pokalbio metu man vėl kyla stiprios emocijos, padarysime pertrauką ir nurimus sugrįšime kalbėti toliau.“

Vilniaus Barboros Radvilaitės progimnazijos reagavimo į smurtą prieš vaikus algoritmas

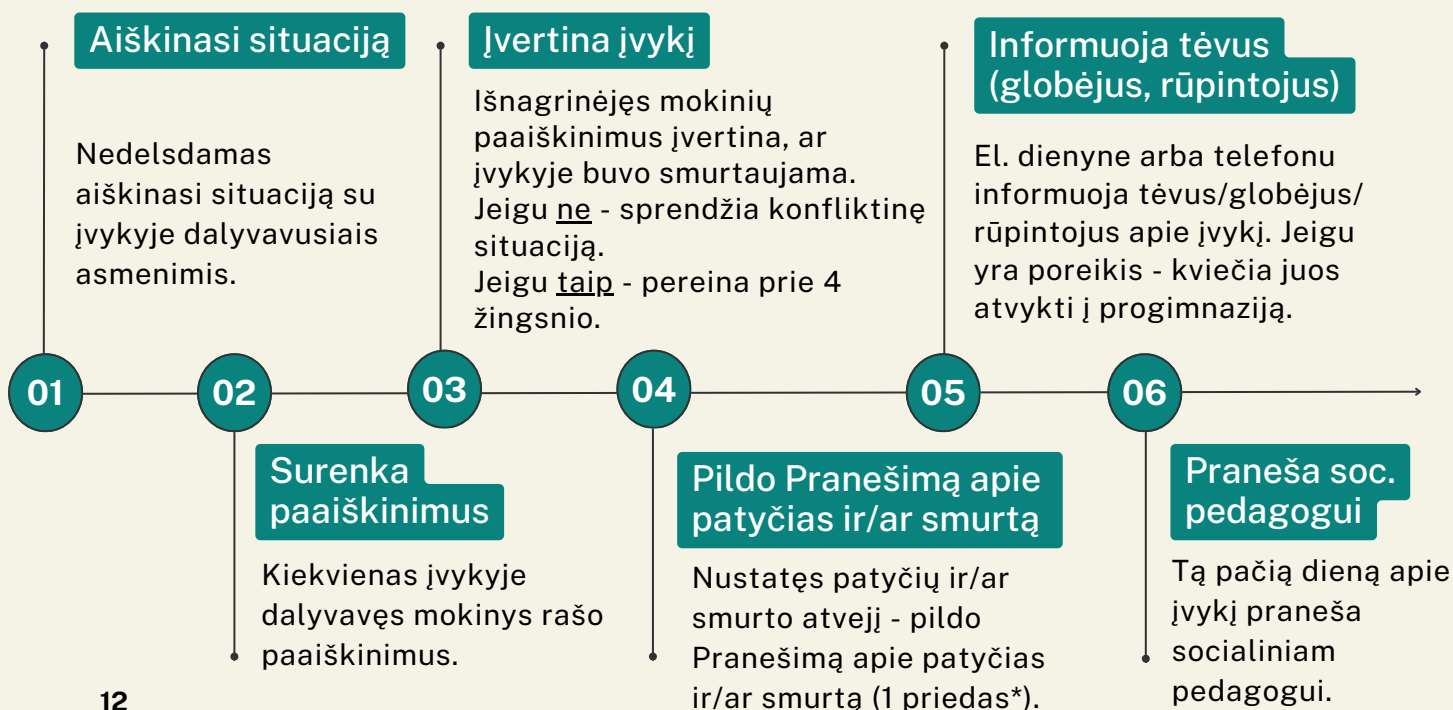
1

Pastebėjus ar įtarus smurtą bet kuris mokyklos darbuotojas:

2

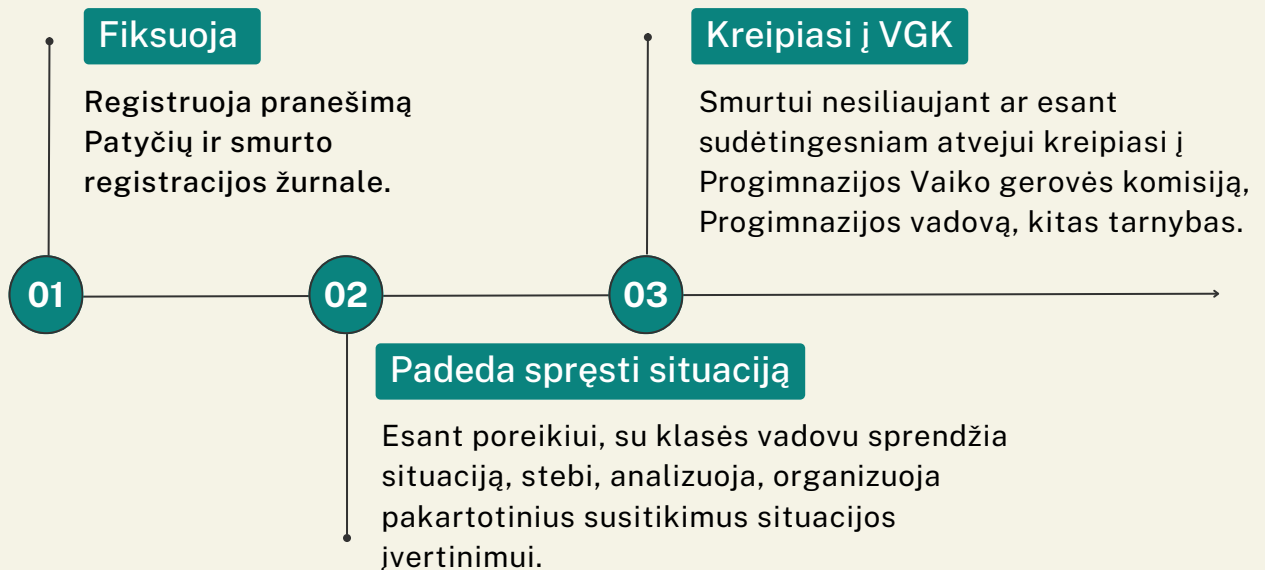
Gavęs tarnybinį pranešimą klasės vadovas:

Vilniaus Barboros Radvilaitės progimnazijos reagavimo į smurtą prieš vaikus algoritmas

3

Gavęs Pranešimą apie patyčias ir/ar smurtą
socialinis pedagogas:

Algoritmas paimtas iš *Patyčių ir smurto prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus Barboros Radvilaitės progimnazijoje tvarkos aprašo*.

*1 ir 3 priedą galima rasti:

➤ Progimnazijos internetinėje svetainėje
<http://radvilaitės.lt> → Dokumentai → Patyčių ir
smurto prevencijos ir intervencijos vykdymo
tvarkos aprašas.

Pagalbos galimybės

Emocinės paramos kontaktai:

Pagalbos linija	Kontaktai	Darbo laikas	Kam skirta?
Vaikų linija	vaikulinija.lt 116 111	I-VII 11-23 val.	<u>VAIKAMS</u> Emocinę paramą teikia savanoriai
Jaunimo linija	jaunimolinija.lt +370 800 28888	I-VII Visą parą	<u>JAUNIMUI</u> Emocinę paramą teikia savanoriai
Tėvų linija	tevulinija.lt +370 800 90012	I-V 9-13 val. 17-21 val.	<u>TĖVAMS PATIRIANTIEMS</u> <u>IŠŠŪKIŲ</u> Anonimines konsultacijas telefonu teikia profesionalūs psichologai
Vilties linija	viltieslinija.lt 116 123	I-VII Visą parą	<u>SUAUGUSIEMS</u> Paramą teikia savanoriai ir psichikos sveikatos specialistai
Vaiko teisių linija	vaikoteises.lt +370 800 10 800	I-VI 8-20 val.	<u>VAIKO TEISIŲ PAŽEIDIMĄ</u> <u>PASTEBĖJUSIEMS ASMENIMS</u> Konsultuoja vaiko teisių gynėjai
Pagalbos moterims linija	pagalbosmoterimslinija.lt +370 800 66366	I-VII Visą parą	<u>MOTERIMS</u> Paramą teikia savanoriai ir psichikos sveikatos specialistai
Vyrų linija	vyrulinija.lt +370 670 00027	I-V 10-14 val.	<u>VYRAMS</u> Paramą teikia savanoriai, psichologai, psichoterapeutai, priklausomybių konsultantas, teisininkas
Tu esi	tuesi.lt		<u>SAVIŽUDYBĖS RIZIKĄ</u> <u>PATIRIANTIEMS IR JŲ</u> <u>ARTIMIESIEMS</u> Informacinė svetainė apie pagalbą savižudybės krizę patiriantiems asmenims

Pagalbos galimybės

Psichologinės konsultacijos teikia:

Pagalbos linija	Kontaktai	Paslaugos
Visuomenės sveikatos biurai	https://pagalbasau.lt/visuomenes-sveikatos-biuras/	Organizuoja <u>nemokamus</u> grupinius užsiėmimus (įvairiomis temomis), psichologines konsultacijas grupėse arba individualiai (iki 5 vienam asmeniui) bei konsultavimą dėl priklausomybės. Gydytojo <u>siuntimas nereikalingas</u> .
Psichikos sveikatos centrai	https://pagalbasau.lt/pagalbos-zemelapis/	<u>Nemokamos</u> psichologo konsultacijos teikiamos <u>apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu</u> pacientams, prisiregistravusiems toje poliklinikoje, dažniausiai be siuntimo.
Specializuotos kompleksinės pagalbos centrai	specializuotospagalboscentras.lt +370 700 55516	Teikia emocinę paramą, informaciją ir tarpininkavimą su kitomis institucijomis <u>smurtą artimoje aplinkoje patiriantiems asmenims</u> . Pagalba <u>nemokama</u> ir konfidenciali.
VšĮ Krizių įveikimo centras	krizesiveikimas.lt +370 640 51 555	Teikia <u>vieną nemokamą</u> psichologo konsultaciją krizės ištiktam žmogui, tęstinės konsultacijos - už socialinę kainą.
Krizių centras	vmkc.lt +370 684 44 577	Teikia <u>nemokamą</u> kompleksinę pagalbą krizinėje situacijoje esantiems asmenims. Patyrusiems smurtą artimoje aplinkoje teikia apnakvindinimo, psichosocialinės pagalbos, trumpalaikės socialinės globos paslaugas.
Paramos vaikams centras	www.pvc.lt +370 611 22 612	Teikia individualias psichologo, psichoterapiauto konsultacijas ir kompleksinę (psichologinę, socialinę, psichiatro, teisinę) pagalbą smurtą patyrusiems vaikams ir jų šeimoms. Konsultacijos <u>nemokamos tik dalyvaujantiems PVC projektuose</u> .

Informacijos šaltiniai

- Paramos vaikams centro smurto prieš vaikus prevencijos programos „Esame saugūs” vadovas.
- <https://vaikoteises.lrv.lt/lt/>
- <https://vaikulinija.lt/>
- <https://pvc.lt>
- <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/seima-ir-vaikai/vaiko-teisiu-apsauga/smurto-pries-vaikus-prevencija/>

Naudingos nuorodos

- <https://gelbekitvaikus.lt/wp-content/uploads/2025/06/Smurtas-pries-vaikus.-Tevams-rupimi-klausimai-kuriuos-nedrasu-uzduoti.pdf>
- <https://pagalbosmoterimslinija.lt/agresija-smurtas/smurtas-seimoje-pries-vaikus/>
- <https://pvc.lt/be-kategorijos-lt/vaika-zalojancio-elgesio-pasekmes/>
- <https://pvc.lt/be-kategorijos-lt/ka-gali-padaryti-kiekvienas-suauges-kad-apsaugotu-vaikus-nuo-smurto/>